

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: T. Andronic)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

DECIZIE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Elena Meriacre, reprezentată de avocatul
Elisaveta Caragia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meriacre
împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la
recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și determinarea
cotelor-părți ideale,

împotriva încheierii din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 15 februarie 2018, Elena Meriacre a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la
recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și partajarea averii
comune în cote-părți ideale.

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central a fost
respinsă integral acțiunea depusă de Elena Meriacre și a fost încasat de la Elena
Meriacre în beneficiul lui Luca Meriacre cheltuielile de asistență juridică micșorate
în cuantum de 2 000 de lei.

Prin decizia din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul
declarat de Elena Meriacre și s-a casat hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei
Strășeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de
Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre cu privire la recunoașterea dreptului de
proprietate comună în devălmășie cu partajarea averii în cote-părți ideale și s-a remis
cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Rejudecând cauza, prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central emisă la
2 iunie 2020 s-a admis cererea inițială și suplimentară de chemare în judecată depusă
de Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie
Suruceanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie
și partajarea averii comune în cote-părți ideale. S-a recunoscut proprietate comună
în devălmășie a foștilor soți: Luca Meriacre și Elena Meriacre, asupra a ½ cotă-parte
din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.345.01, situat în raionul Strășeni, s.
Cojușna, str. XXXXX 29. S-a determinat după foștii soți: Luca Meriacre și Elena

Meriacre câte ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.345.01, situat în r. Strășeni, s. Cojușna, str. XXXXX 29. S-a determinat după foștii soți: Luca Meriacre și Elena Meriacre câte ½ cotă-parte din lotul de teren pentru construcție cu nr. cadastral XXXXX.345, situat în r. Strășeni, s. Cojușna, str. XXXXX 29. S-a încasat din contul lui Luca Meriacre în beneficiul Elenei Meriacre cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 615 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 august 2020, Elena Meriacre a declarat apel nemotivat, scris olograf, împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel.

Prin încheierea din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Elena Meriacre, împotriva hotărârii din 2 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea inițială și suplimentară de chemare în judecată depusă de Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și determinarea cotelor-părți ideale, din motivul că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 24 septembrie 2020, Elena Meriacre, reprezentată de avocatul Elisaveta Caragia, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia, cu restituirea cauzei în instanța de apel de la etapa punerii pe rol a cererii de apel și examinarea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a indicat că încheierea este neîntemeiată, deoarece apelanta nu posedă cunoștințe juridice și la momentul emiterii hotărârii nu era asistată de un avocat, nu a cunoscut despre faptul că urmează să solicite repunerea în termen a apelului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 10 septembrie 2020.

Materialele cauzei atestă expedierea participanților la proces a copiei încheierii prin scrisoarea de însoțire din 16 septembrie 2020 (f.d. 8, Vol. II), la actele cauzei neregăsindu-se dovada recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, recursul declarat la 24 septembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs reține că prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central emisă la 2 iunie 2020 s-a admis cererea inițială și suplimentară de chemare în judecată depusă de Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre, intervenient

accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și partajarea averii comune în cote-părți ideale. S-a recunoscut proprietate comună în devălmășie a foștilor soți: Luca Meriacre și Elena Meriacre, asupra a ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.345.01, situat în raionul Strășeni, s. Cojușna, str. XXXXX 29. S-a determinat după foștii soți: Luca Meriacre și Elena Meriacre câte ½ cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXXXX.345.01, situat în r. Strășeni, s. Cojușna, str. XXXXX 29. S-a determinat după foștii soți: Luca Meriacre și Elena Meriacre câte ½ cotă-parte din lotul de teren pentru construcție cu nr. cadastral XXXXX.345, situat în r. Strășeni, s. Cojușna, str. XXXXX 29. S-a încasat din contul lui Luca Meriacre în beneficiul Elenei Meriacre cheltuielile suportate în legătură cu plata taxei de stat în sumă de 615 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 03 august 2020, Elena Meriacre a declarat apel nemotivat, scris olograf, împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel.

În debut, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Elena Meriacre, împotriva hotărârii din 2 iulie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în cauza civilă, la cererea inițială și suplimentară de chemare în judecată depusă de Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și determinarea cotelor-părți ideale, din motivul că apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Recurenta a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă precum că apelul a fost depus tardiv.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Recurenta odată cu depunerea cererii de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, considerând că apelul este depus în interiorul termenului de 30 de zile, oferit de legislație.

Art. 110 Cod de procedură civilă, statuează expres că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintea o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate, ceea ce la caz nu se regăsește.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În speță, cu referire la termenul de declarare a apelului, reprezentantul recurentei a invocat că ultima, deoarece nu posedă cunoștințe juridice și nu a fost asistată de un avocat la momentul emiterii hotărârii, nu a cunoscut despre faptul că urmează să solicite în scris repunerea în termenul de declarare a apelului.

Analizând materialele cauzei, prin prisma argumentelor expuse de recurentă, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a considerat că cererea de apel urma a fi restituită, în cazul în care apelul a fost declarat în afara termenului legal și apelanta nu a solicitat repunerea în termen, iar instanța din oficiu fiind în imposibilitate de a repune în termen apelul.

Astfel, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentei, precum că apelul urmează a fi repus în termen, deoarece precum denotă actele cauzei hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la data de 2 iunie 2020, termenul de 30 de zile, pe când apelul a fost depus abia la data de 3 august 2020, în afara termenului legal și fără solicitarea de repunere în termen a apelului.

Tot aici, Colegiul menționează că termenul de declarare a apelului nu se calculează de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, dar de la data pronunțării hotărârii.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurenta a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or, ultima trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelanta nu au dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța decelează că acțiunile recurentei privind depunerea cererii de apel la data de 3 august 2020, împotriva hotărârii din 2 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central nu constituie decât o ignorare a acesteia de a-și respecta drepturile și obligațiile procedurale, în condițiile când art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Aici se impune a evidenția că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, *Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom*, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; *Malahov c. Moldovei*, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurenta era obligați să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a restituit cererea de apel depusă de Elena Meriacre, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Elena Meriacre, reprezentată de avocatul Elisaveta Caragia.

Se menține încheierea din 10 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Meriacre împotriva lui Luca Meriacre, intervenient accesoriu Iurie Suruceanu cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie și determinarea cotelor-părți ideale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat